

מבט לטרור: חזבאללה, לבנון וסוריה 15-8 ביולי 2024

הזירה הצפונית

- 1,934 תקיפות
- 356 הרוגים לחזבאללה
- 78 לארגונים אחרים
- 5 ללא שיוך ארגוני
- הרוג אחד לצבא לבנון
- הרוג אחד לכוחות ביטחון הפנים הלבנוני

* סיכום נתונים החל מ-8 באוקטובר 2023

עיקרים

- ◀ בשבוע האחרון קיבל חזבאללה אחריות על ביצוע **43 תקיפות** נגד יעדים צבאיים ואזרחיים בצפון ישראל, לעומת 47 תקיפות בשבוע שלפני כן. ארגון "הפלוגות הלבנוניות להתנגדות לכיבוש הישראלי" נטל לראשונה (מאז תחילת הלחימה) אחריות לירי רקטה לעבר ישראל. שני אזרחים וחייל נהרגו ושמונה חיילים ואזרחים נפצעו, נזק נגרם לרכוש.
- ◀ כלי טיס של חיל האוויר תקפו יעדים ופעילים של חזבאללה בדרום לבנון ובעומק לבנון. חזבאללה דיווח על שלושה מאנשיו שנהרגו בתקיפות.
- ◀ דווח שחזבאללה הידק את כללי ביטחון המידע בשל הסיכולים נגד מפקדים ופעילים בכירים.
- ◀ מזכ"ל חזבאללה, חסן נצראללה, נשא ארבעה נאומים, בהם שב על עמדת הארגון כי הפסקת אש ברצועת עזה תוביל להפסקת הלחימה בגבול הצפון ודחה את הדרישה להסגת כוחות חזבאללה מעבר לנהר הליטאני.
- ◀ סקר העלה כי רק 30% מתושבי לבנון מביעים אמון בחזבאללה, אולם חלה עלייה בתמיכה במעורבות האזורית של חזבאללה בקרב העדות שאינן שיעיות.
- ◀ משרד החוץ הלבנוני הגיש תלונה נגד ישראל למועצת הביטחון של האו"ם בשל הפגיעה בשטחים חקלאיים בדרום לבנון.
- ◀ סוריה: פעיל חזבאללה שאחראי על העברת אמצעי לחימה ושימש בעבר שומר ראש של נצראללה נהרג בתקיפה שמיוחסת לישראל בכביש דמשק-בירות. כוחות צה"ל פעלו נגד יעדים של צבא סוריה בתגובה לשיגור כלי טיס בלתי מאוישים לעבר אילת ובשל הפרת הסכם הפרדת הכוחות ברמת הגולן.

דרום לבנון

◀ בשבוע האחרון (8-15 ביולי 2024, נכון לשעה 12:00), קיבל חזבאללה אחריות על ביצוע **43 תקיפות** נגד יעדים צבאיים ואזרחיים בצפון ישראל, לעומת 47 תקיפות בשבוע הקודם. התקיפות בוצעו באמצעות טילים נגד טנקים (נ"ט), פגזים, כלי טיס בלתי מאוישים (כטב"מים) ורקטות מסוגים שונים. שני אזרחים וחייל נהרגו וחיילת נפצעה בתקיפות. להלן התפתחויות בולטות:

◆ **שימוש בכטב"ם בעל מנוע חשמלי:** ב-11 ביולי 2024, ביצע חזבאללה תקיפה באמצעות נחיל כטב"מים לעבר הגליל המערבי. מבדיקת השרידים של אחד הכטב"מים שנפלו באזור כברי עולה כי מדובר בכטב"ם מדגם שאהד 101, מתוצרת איראן, בעל מנוע חשמלי שקט במקום מנוע רועש המבוסס על בנזין, המקשה על איתורו בשלב מוקדם (תקשורת ישראלית, 13 ביולי 2024).

שרידי כטב"ם שאהד 101 שנפל בקיבוץ כברי (משטרת ישראל, 11 ביולי 2024)

◆ **תיעוד ראשון של שימוש בתותח סובייטי מיושן:** ב-11 ביולי 2024, בוצעה תקיפה של חזבאללה שגרמה לפגיעה ישירה במבנה במושב שתולה בגליל המערבי. סרטון חזבאללה הראה לראשונה כי התקיפה בוצעה באמצעות תותח 152 מ"מ מסוג ML-20S (M1937) שהותקן בעמדת בטון תת-קרקעית. מדובר בתותח מתוצרת ברה"מ שיוצר במקור בשנת 1937 ונעשה בו שימוש במלחמת העולם השנייה (חשבון X של Nashab_32 ביולי 2024).

מימין: התותח בעמדה התת-קרקעית; משמאל: בית בשתולה עולה באש לאחר הפגיעה ב-11 ביולי 2024 (ערוץ הטלגרם של זרוע ההסברה הקרבית של חזבאללה, 13 ביולי 2024)

◀ להלן פירוט התקיפות (ערוץ הטלגרם של זרוע ההסברה הקרבית של חזבאללה, 8-15 ביולי 2024):

- ◆ 15 ביולי 2024 (עד השעה 12:00): לא בוצעו תקיפות.
- ◆ 14 ביולי 2024: בוצעו ארבע תקיפות. יורטה מטרה אווירית חשודה שחצתה משטח לבנון לעבר צפון הארץ, לא היו נפגעים (דובר צה"ל, 14 ביולי 2024).
- ◆ 13 ביולי 2024: בוצעו עשר תקיפות. יותר משלושים רקטות שוגרו לאזור קריית שמונה בשלוש תקיפות שונות, מרבית הרקטות יורטו. חמש חיילות נפצעו משברי יירוט, נזק נגרם לרכוש; שני חברי כיתת כוננות נפצעו מנפילת רקטות במעיין ברוך; שני כטב"מים יורטו בשטח לבנון (דובר צה"ל ותקשורת ישראלית, 13 ביולי 2024).
- ◆ 12 ביולי 2024: בוצעו חמש תקיפות. פגיעה ישירה של טיל נ"ט במטולה; נפילת רקטות בשטחים פתוחים באצבע הגליל ובהר דב. לא היו נפגעים בכל האירועים (דובר צה"ל ותקשורת ישראלית, 12 ביולי 2024).
- ◆ 11 ביולי 2024: בוצעו תשע תקיפות. עשרה כטב"מים שוגרו לעבר הגליל המערבי, חייל נהרג מנפילת כטב"ם באזור כברי. כטב"מים נוספים יורטו בשטח לבנון ובשטח ישראל; נפילות רקטות במשגב עם; פגיעה ישירה במבנה בשתולה. לא היו נפגעים (תקשורת ישראלית ודובר צה"ל, 11 ביולי 2024).
- ◆ 10 ביולי 2024: בוצעו ארבע תקיפות. שלושה כטב"מים נפלו ברמת הגולן, חיילת נפצעה קל; רקטה נפלה בשטח פתוח בשתולה, ללא נפגעים (דובר צה"ל ותקשורת ישראלית, 10 ביולי 2024).
- ◆ 9 ביולי 2024: בוצעו חמש תקיפות. ארבעים רקטות שוגרו למרכז רמת הגולן בתגובה לסיכול פעיל חזבאללה בסוריה, בני זוג ישראלים נהרגו מפגיעה ישירה בכלי רכב; טיל נ"ט פגע במנרה, ללא נפגעים; יורטו כטב"מים בשטח לבנון ובאזור אביבים וכפר סאלד (דובר צה"ל ותקשורת ישראלית, 9 ביולי 2024).
- ◆ 8 ביולי 2024 (מהשעה 13:00): בוצעו שש תקיפות. נפילת רקטות בקיבוץ הגושרים, נזק נגרם למלון, ללא נפגעים; נפילות בשטחים פתוחים בגליל העליון וברמת הגולן, ללא נפגעים (דובר צה"ל ותקשורת ישראלית, 8 ביולי 2024).

תקיפה ראשונה של "הפלוגות הלבנוניות להתנגדות לכיבוש הישראלי"

◀ ב-12 ביולי 2024, קיבל "חדר המבצעים של הפלוגות הלבנוניות להתנגדות לכיבוש הישראלי", זרוע של חזבאללה המורכבת מתושבים לבנונים שאינם שיעים, אחריות על תקיפת מוצב צה"ל באמצעות רקטות. מדובר בתקיפה הראשונה של הארגון נגד ישראל מאז תחילת הלחימה ב-8 באוקטובר 2023. נמסר כי התקיפה בוצעה בשעה 17:20 וכי היא נועדה לתמוך בעם הפלסטיני ולהגן על לבנון. כמו כן, נמסר כי התקיפה בוצעה לציון 18 שנה למלחמת לבנון השנייה וכי הארגון מתחייב כלפי עמו "להמשיך בהתנגדות עד הניצחון והשחרור" (ערוץ הטלגרם של זרוע ההסברה הקרבית של חזבאללה, 12 ביולי 2024). דובר צה"ל אישר כי

זוהו שיגור אחד שחצה משטח לבנון למרחב אדמית ונפל בשטח פתוח, לא היו נפגעים (דובר צה"ל, 12 ביולי 2024).

תקיפות צה"ל

בתגובה לפעילות חזבאללה, תקפו מטוסי קרב וכתב"מים של חיל האוויר יעדים ופעילים של חזבאללה בדרום לבנון ובעומק לבנון. בין היעדים שהותקפו: תשתיות טרור, תשתיות של מערך ההגנה האווירית של חזבאללה, מבנים צבאיים, מחסני אמצעי לחימה (אמל"ח), עמדות תצפית, עמדות שיגור ומשגרי רקטות (דובר צה"ל, 8-15 ביולי 2024).

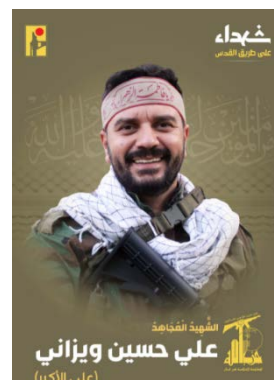

מימין: הריסות מבנה בטירחופא; משמאל: הריסות מבנה בכפרכלא (חשבון X של Fouad Khreiss, 11 ביולי 2024)

הרוגים לחזבאללה

חזבאללה דיווח על שלושה פעילים שנהרגו בתקיפות צה"ל בלבנון (ערוץ הטלגרם של זרוע ההסברה הקרבית של חזבאללה, 8-14 ביולי 2024):

- ◆ עלי חסן נחלה, המכונה חזין, יליד 1989, מכפרתבנית (KafTebnit) בדרום לבנון.
- ◆ מהדי מחמד ח'יר אלדין, המכונה אבו תראב, יליד 2000, מאלהרמל (Al-Hermel) בבקעת הלבנון ותושב תמנין אלתחתא (Tamnin Al-Tahta) בבקעת הלבנון.
- ◆ עלי חסין ויזאני, המכונה עלי אלאכבר, יליד 1989, משקרא.

הרוגי חזבאללה (ערוץ הטלגרם של זרוע ההסברה הקרבית של חזבאללה, 8-14 ביולי 2024)

הרוג מתנועת אמל

תנועת אמל הודיעה על מותו של פעיל הארגון, מוסא מחמד סלימאן, יליד 1964, מכפרכלא בדרום לבנון (ערוץ הטלגרם של תנועת אמל – לשכת ההסברה המרכזית, 13 ביולי 2024). נמסר כי סלימאן ופעיל נוסף נהרגו בתקיפת ישראלית באזור אלח'רדלי (Al-Khardali) בדרום לבנון. דווח כי התקיפה בוצעה באמצעות רחפן גדול שנשא רובה סער (חשבון X של ShreimMuhammad, 13 ביולי 2024). דובר צה"ל אישר כי הייתה תקיפה באזור, אך ציין כי שני פעילי חזבאללה נהרגו במקום (דובר צה"ל, 13 ביולי 2024).

מוסא מחמד סלימאן (ערוץ הטלגרם של תנועת אמל – לשכת ההסברה המרכזית, 13 ביולי 2024)

כללי ביטחון מידע בחזבאללה

מקורות "יודעי דבר" מסרו כי בעקבות סיכולים של בכירים בחזבאללה בתקיפות אוויריות, ומחשש שישראל תצליח לצותת לשיחות של פעילי הארגון, אסר חזבאללה על פעיליו להשתמש בטלפונים ניידים בדרום לבנון. בנוסף לכך, החלו הפעילים להשתמש באיתוריות ובשמות קוד עבור זיהוי של אמל"ח או אתרי מפגש. שמות הקוד הללו מוחלפים כמעט מדי יום ומועברים ליחידות השונות באמצעות שליחים. פרט לכך, עושה הארגון שימוש ברשת תקשורת קווית ופרטית, שהוקמה בתחילת שנות האלפיים במימון איראני (רויטרס, 9 ביולי 2024).

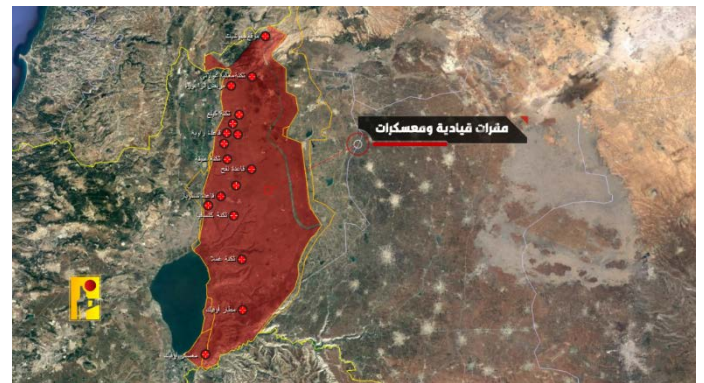
דווח כי צוות מומחים איראני, שחקר את הסיכולים בשורות חזבאללה, הגיע למסקנה כי שימוש של פעילים זוטרים ביישומונים של רשתות חברתיות סייע לישראל לאכן בכירים שנמצאים בקרבם ואשר אינם משתמשים בטכנולוגיה ומחשביהם לא מחוברים לרשת האינטרנט. "בכיר" בחזבאללה הודה כי הארגון נמצא במלחמה עם "אויב בעל יתרון טכנולוגי" וציין כי הם פועלים לפי תוכנית סדורה ושולטים במצב (אלאנבאא' הכוויטי, 11 ביולי 2024).

מקורות "מקורות" מקורבים לחזבאללה ציינו כי המעקב הישראלי אינו מוגבל רק לטלפונים, אלא יש אמצעים נוספים שזמינים עבור ישראל וכי הם קשורים לעליונות הטכנולוגית של ישראל ולשיתופי הפעולה שלה עם סוכנויות מודיעין זרות. הם חשפו כי ישראל הצליחה לחדור לרשת תקשורת פרטית של חזבאללה באחד מכפרי הדרום. "המקורות" לא שללו את האפשרות שיש גם סוכנים של ישראל בשטח שמאפשרים את ביצוע הסיכולים וציינו כי היחידה המיוחדת של חזבאללה חוקרת מקרים שבהם עקורים סורים ששוהים בדרום לבנון צילמו יעדים

שקשורים לארגון. עם זאת, "המקורות" טענו כי החלה להירשם ירידה בסיכולים בשל צעדים שננקטו על ידי חזבאללה וכי בימים הקרובים העולם יהיה עד להשפעה של הצעדים האלה (אלערביה, 15 ביולי 2024).

סרטון נוסף של כטב"ם הדהד

ב-9 ביולי 2024, פרסם חזבאללה סרטון באורך 9:52 דקות, שלטענת הארגון צולם על-ידי כטב"ם מסוג הדהד (דוכיפת). הסרטון התמקד באזור רמת הגולן וכלל תיעוד של בסיסי מודיעין והתרעה מוקדמת, מפקדות ובסיסי צבא, סוללות "כיפת ברזל" ואוטובוסים להסעת חיילים. בסופו של הסרטון החדש, נראו תצלומי אוויר של אזורים עירוניים בטבריה, כקדימון לסרטון הבא (ערוץ הטלגרם של זרוע ההסברה הקרבית של חזבאללה, 9 ביולי 2024). מדובר בסרטון השני של הכטב"ם שחזבאללה מפרסם, זאת לאחר שהסרטון הראשון שפורסם ב-18 ביוני 2024 כלל תיעוד של אזור חיפה.¹

מימין: מפת מפקדות ובסיסי צה"ל ברמת הגולן; משמאל: משגרים של כיפת ברזל באחד מבסיסי צה"ל ברמת הגולן (ערוץ הטלגרם של זרוע ההסברה הקרבית של חזבאללה, 9 ביולי 2024)

נאומי נצראללה

ב-9 ביולי 2024, נשא מזכ"ל חזבאללה, חסן נצראללה, נאום בטקס לרגל אלעשוראא². הוא ציין כי "חזיתות התמיכה" בלבנון, בתימן ובעיראק, והתמיכה המדינית של סוריה ואיראן, מספקות "תמונת מצב חיובית", לעומת "העמדות המאכזבות" של המדינות הערביות והמוסלמיות ביחס למתרחש ברצועת עזה. הוא הדגיש כי חזבאללה ממלא את חובתו בתמיכה ברצועת עזה ומשלם על כך מחיר יומי עם הרוגים, כולל בדרג הפיקודי הבכיר. נצראללה הוסיף כי פעולות "ההתנגדות" מאז ה-8 באוקטובר 2023 הן בלתי הפיכות וכי הן ימשיכו עד "שנשיג את המטרה" על אף ההרוגים, הבתים ההרוסים ואיום המלחמה (אלמנאר, 9 ביולי 2024).

ב-10 ביולי 2024, נשא נצראללה נאום לזכרו של מפקד יחידת עזיז, מחמד נעמה נאצר, שנהרג בתקיפה ישראלית ב-3 ביולי 2024.³ להלן הנקודות המרכזיות בנאום (אלמנאר, 10 ביולי 2024):

¹ להרחבה, ראו מחקר מרכז המידע מתאריך 24 ביוני 2024: "[מבט לטרוח: חזבאללה, לבנון וסוריה \(17-24 ביוני 2024\)](#)".
² עאשוראא': היום העשירי בחודש הראשון (מחרם) בלוח השנה המוסלמי. השיעים מציינים זאת כיום אבל על מותו של האימאם חסין בן עלי ורבים נוספים מבני משפחת עלי בן אבו טאלב בקרב כרבלא בשנת 61 להג'רה (שנת 680 לספירה הנוצרית).
³ להרחבה, ראו מחקר מרכז המידע מתאריך 7 ביולי 2024: "[תגובות לסיכול הממוקד של מפקד יחידת עזיז בחזבאללה](#)".

◆ **הישגי חזבאללה בלחימה:** מאז תחילת הלחימה, הארגון רושם הישגים מדי יום, שישראל מודה שהינם בעלי משמעות אסטרטגית; מטרות חזבאללה להתיש את ישראל בכלכלה, בכוח האדם ובמציאות החברתית מושגות, והן יאלצו אותה להפסיק את המלחמה; הלחימה אילצה את ישראל להפנות מאה אלף קצינים וחיילים לגבול במקום לרצועת עזה, וזאת מחשש שחזבאללה "יחדור או יפלוש לגליל. בהקשר זה, אמר כי צה"ל סובל ממחסור בכוח אדם חמור ולכן נאלץ לנסות ולגייס לראשונה חרדים.

◆ **המשא ומתן להפסקת אש:** מרגע שיושג הסכם הפסקת אש ברצועת עזה, גם החזית בדרום לבנון תיכנס מיד להפסקת אש "ללא דיונים" מאחר שמדובר ב"חזית תמיכה"; הדגיש כי חמאס היא שמקבלת את ההחלטות במשא ומתן להפסקת אש, וכי כל "ציר ההתנגדות" תומך בכל החלטה שהתנועה תקבל.

◆ **האפשרות למלחמה כוללת:** הזהיר כי אם ישראל תחליט להמשיך את הלחימה בדרום לבנון לאחר הפסקת אש ברצועת עזה, חזבאללה "לא יפגין סובלנות"; תהה כיצד ישראל מאיימת לפלוש לדרום לבנון כאשר היא לא הצליחה להשתלט על רפיח ולא השיגה "ניצחון מכריע"; "ההתנגדות" זהירה, אך גם מוכנה וערוכה לכל האפשרויות "החמורות", על אף שהיא מבקשת לשמור על אופטימיות בנוגע לסיום הלחימה, וכי היא לא חוששת ממלחמה כוללת.

◆ **הרחקת חזבאללה מהגבול:** הרחקת חזבאללה למרחק של שמונה עד עשרה ק"מ מגבול ישראל-לבנון, כמו שישראל רוצה, לא תפתור את בעיותיה.

נצראללה בנאום לציון מותו של מפקד יחידת עזיז (אלמנאר, 10 ביולי 2024)

◀ ב-11 ביולי 2024, נשא נצראללה נאום לציון הערב החמישי של העשוראא'. הוא ציין כי "הג'האד, ההתנגדות ומות הקדושים הם חלק בלתי נפרד מתרבות החיים היקרה שלנו". הוא דחה את הטענות בתוך לבנון כי "תרבות ההתנגדות שווה לתרבות מוות" ואמר כי "ההתנגדות שחררה את האדמה, שמרה על הכבוד ועודדה שגשוג". הוא הוסיף כי השהידים "יצרו חיים וניצחון" ברצועת עזה, לבנון, תימן, עיראק ובכל האזורים (אלמנאר, 11 ביולי 2024).

◀ ב-13 ביולי 2024, נאם נצראללה במסגרת מועצת העשוראא' המרכזית. הוא אמר כי "ההתנגדות" תצא מנצחת וגאה מקרב "מבול אלאקצא". לטענתו, רבים מפצועי חזבאללה כבר החלימו ושבו ללחימה. הוא

התייחס גם לניסיון הפגיעה בראש הזרוע הצבאית של חמאס, מחמד אלצ'יף, בח'אן יונס והאשים את ישראל בביצוע "טבח נגד העקורים" תוך שהיא טוענת שרצתה לפגוע במנהיגים (אלמנאר, 14 ביולי 2024).

התבטאויות בכירי חזבאללה

בכירים בחזבאללה התייחסו לאפשרות של הפסקת אש ברצועת עזה ובדרום לבנון ולאפשרות של הסלמה

בעימות בגבול הצפון לצד הדגשת ההישגים של חזבאללה בלחימה. להלן התבטאויות בולטות:

◆ סגן מזכ"ל חזבאללה, נעים קאסם, אמר כי העולם צריך לבחור בין המשך הלחימה ברצועת עזה לבין הפסקת אש. הוא הבהיר כי אין אפשרות שלישית שלפיה חזבאללה ייכנע, וכי אם תהיה הפסקת אש ברצועת עזה, חזבאללה יפסיק את פעולותיו, וכי אם תימשך הלחימה ברצועת עזה, גם חזבאללה ימשיך בלחימה (אלנשרה, 10 ביולי 2024).

◆ סגן יו"ר המועצה המבצעת של חזבאללה, עלי דעמוש, אמר כי ישראל החלה לדבר על האפשרות של פתרון מדיני במקום מלחמה מאחר שהיא "מפחדת" מעימות נרחב מול חזבאללה ומבינה את המסרים של "ההתנגדות", כי כל מלחמה כוללת תביא לתבוסתה (סוכנות הידיעות הלבנונית, 12 ביולי 2024).

◆ חבר המועצה המרכזית של חזבאללה, נביל קאווק, אמר כי חזבאללה הוכיח את יכולתו להרוס את "כיפת ברזל", שלא מסוגלת להגן על עצמה ולכן מבקשת עכשיו ישראל הגנה מארה"ב. לדבריו, זהו הישג אסטרטגי והיסטורי ל"התנגדות" כי היא הותירה את ישראל חסרת הגנה וחסרת אמון בצבאה. בנוסף לכך, ציין קאווק כי כטב"מי הנפץ של חזבאללה "שברו את כוחה" של ישראל והפכו לסמל של שבירת העליונות הישראלית (סוכנות הידיעות הלבנונית, 10 ביולי 2024).

◆ אחראי המשאבים והגבולות בחזבאללה, נואף אלמוסוי, אמר כי היכולות והמומחיות שיש ל"התנגדות" אינן נמצאות ברשות הצבאות הגדולים ביותר, וכי "ההתנגדות" ייצרה כטב"מים שלא ניתן לאתר ולהפיל אותם. לפי אלמוסוי, כאשר המלחמה ברצועת עזה תסתיים, גם חזית התמיכה בלבנון תיפסק (אלמיאדין, 12 ביולי 2024).

◆ חבר המועצה המרכזית של חזבאללה, שיח' חסן אלבע'דאדי, אמר כי אחת התוצאות הלחימה הנוכחית תהיה חיזוק משוואת ההרתעה שתקפה מאז המלחמה ביולי 2006. הוא טען כי מאז תחילת "מבול אלאקצא", ישראל החלה להרגיש מובסת והיא לא השיגה דבר גם אחרי עשרה חודשים (אלנשרה, 14 ביולי 2024).

התבטאויות נוספות

◆ אבראהים אלאמין, עורך היומון אלאח'באר, המזוהה עם חזבאללה, ציין כי ישראל איבדה את גורם ההפתעה ואת היכולת לשתק את היכולות הגבוהות של חזבאללה בתחילת סבב הלחימה. לטענתו, מערכות ההגנה האווירית של ישראל אינן יכולות להביא למענה יעיל נגד כוח האש של חזבאללה, כך שבמקרה של מלחמה כוללת, סביר כי הארגון יבצע מתקפה גדולה על העורף הישראלי. אלאמין ציין כי

בתרחיש כזה, חזבאללה ישמיד תשתיות אסטרטגיות אזרחיות וצבאיות ויביא לעקירתם של כמיליון וחצי ישראלים (אלאח'באר, 10 ביולי 2024).

◆ "מקורות" ציינו כי חזבאללה החל להתמקד בתקיפות נגד מטרות ישראליות ברמת הגולן בשל הערכות כי ישראל עלולה לנסות ולאגף את חזבאללה מרמת הגולן לכיוון דרום לבנון. "המקורות" הסבירו כי חזבאללה מבקש לקבע שתי משוואות – להפגין את "אחדות הזירות" עם סוריה והיכולת לפתוח בתקיפה משטח סוריה גם ללא הסכמת המשטר; ערעור המשואה הישראלית בדבר הרחקת איראן, חזבאללה ובעלי בריתם מדרום סוריה למרחק של 40-80 ק"מ מהגבול (אלמדן, 14 ביולי 2024).

ביקורת נגד חזבאללה

ממצאי סקר בלבנון

◆ סקר של רשת המחקר Arab Barometer, שהתקיים בלבנון בין החודשים פברואר-אפריל 2024, הראה כי 30% מהנשאלים אמרו שיש להם אמון רב או די הרבה אמון בחזבאללה, בעוד ש-55% אמרו שאין להם כלל אמון בארגון. בחלוקה עדתית, 85% מהשיעים בלבנון אמרו שיש להם אמון רב או די הרבה אמון בחזבאללה, עלייה של שבעה אחוזים לעומת הסקר הקודם בשנת 2022, בעוד שרק 9% מהסונים, 9% מהדרוזים ו-6% מהנוצרים החזיקו בדעות דומות, בדומה לסקר הקודם.

◆ בשאלת המעורבות של חזבאללה בפוליטיקה האזורית, רק שליש מהנשאלים הסכימו כי המעורבות חיובית עבור העולם הערבי, בעוד ש-42% הביעו עמדה מנוגדת. 78% מהשיעים הגדירו את התפקיד של חזבאללה בזירה האזורית כחיובי, מול 13% מהסונים (עלייה של 8% לעומת הסקר הקודם), 12% מהנוצרים (עלייה של 7%) ו-16% מהדרוזים (עלייה של 10%).

◆ עורכי הסקר העריכו כי אם ישראל תפלוש ללבנון, התמיכה הציבורית בחזבאללה צפויה לגדול מתוך ראייה שהארגון פועל להגן על המולדת. אולם אם חזבאללה ייראה כמי שגרם להרחבת המלחמה, הארגון עלול להפסיד את העלייה בתמיכה שנרשמה בקרב התושבים שאינם שיעים מאז ה-7 באוקטובר 2023 (Foreign Affairs, 12 ביולי 2024).

פעילי חזבאללה תקפו אזרח שביקר את הארגון

◆ עאמר חאלוי אזרח לבנוני שמתח ברשתות החברתיות ביקורת על מעבר שיירות כלי רכב של בכירים בחזבאללה ביישובים בדרום לבנון, תוך סיכון חיי אזרחים, בשל היותם של הבכירים מטרה לסיכול, הוכה בעת שישב בבית קפה בצור בידי מספר תומכי חזבאללה, שגם איימו לדקור אותו (Sky News בערבית, 8 ביולי 2024). הוא ציין כי התקיפה נגד מפקד יחידת עזיז בחזבאללה, מחמד נעמה נאצר, באזור אלחוש שמדרום-

מזרח לצור ב-3 ביולי 2024 הייתה בקרבת בית דודתו, בעת שבתו של עאמר שהתה שם. לטענתו, כ-15 בני אדם התגודדו סביבו וחלקם היכו אותו (דף הפייסבוק עאמר חלאוי, 5 ביולי 2024)

מימין: תומך חזבאללה (בלבן) סוטר לעאמר חלאוי (Sky News בערבית, 8 ביולי 2024); משמאל: עאמר חלאוי (דף הפייסבוק עאמר חלאוי, 5 ביולי 2024)

ממשל לבנון

המאמצים להשגת הסדר בגבול

דווח כי לאחר שיושג הסכם הפסקת אש ברצועת עזה, ממשלת לבנון תאמץ את ההסדר שכולל נסיגה של כוחות חזבאללה מהגבול לאזור סמוך לנהר הליטאני, בעוד שישראל תסכים לשינויים בקו הגבול, כפי שחזבאללה דרש, בנוסף לצעדים נוספים לבניית אמון (ווישינגטון פוסט, 10 ביולי 2024).

מקורות מדיניים יודעי דבר אמרו כי שליחו המיוחד של נשיא ארה"ב, עמוס הוכשטיין, פועל להשלים את ההסכם על הגבול היבשתי בין ישראל לבין לבנון לפני הבחירות לנשיאות ארה"ב לנוכח האפשרות שדונלד טראמפ ישוב לבית הלבן. "המקורות" ציינו כי ההסכם כולל את הפסקת פעולות האיבה מצד שני הצדדים, כאשר ישראל תפסיק את התקיפות, הגיחות האוויריות ו"ההפרות" בים וביבשה, בעוד חזבאללה יתחייב שלא להקים מגדלי תצפית בגבול וצבא לבנון יתגבר את כוחותיו מדרום לנהר הליטאני. כמו כן, נמסר כי הושגה הסכמה על שבע מתוך 13 נקודות הגבול השנויות במחלוקת (אלדיאר, 14 ביולי 2024).

שר החוץ של איטליה, אנטוני טאיאני, אמר כי ארצו מנסה לגבש הסכם על קו הגבול בין ישראל לבין לבנון, וזאת על בסיס הסכם הגבול הימי שנחתם בין המדינות בשנת 2022. לפי טאיאני, המטרה היא למצוא פתרון שיצור מרחק בין ישראל לבין חזבאללה, וזאת בניסיון להפחית את המתחושות ולמנוע הסלמה (בלומברג, 10 ביולי 2024).

ראש ממשלת המעבר בלבנון, נגיב מיקאטי, שוחח עם שר החוץ הבריטי, דיוויד לאמי. השניים דנו ביחסים בין המדינות, ובניסיונות לפתור את המצב המתוח בדרום לבנון וברצועת עזה. לאמי הדגיש כי בריטניה מעוניינת לראות את המשבר בגבול נפתר בדרכי שלום באמצעות הסדר כתוצאה ממשא ומתן וציין כי הוא מתכוון לבקר בלבנון בקרוב (LBCI, 13 ביולי 2024; חשבון X של דיוויד לאמי, 13 ביולי 2024).

שר החוץ הלבנוני, עבדאללה בו-חביב, ציין כי הביטחון בדרום לבנון מסתמך על יישום מלא של החלטה 1701 ולאחר מכן על חתימה על הסכם סופי בנוגע לגבול בין לבנון לבין ישראל. הוא התריע כי הידרדרות למלחמה

כוללת תשפיע לא רק על לבנון ועל ישראל, אלא על כל המדינות השכנות, והדגיש את הצורך שהצדדים יגיעו לפתרון בדרכי שלום (סוכנות הידיעות הלבנונית, 12 ביולי 2024).

תלונה לבנונית נגד ישראל באו"ם

אשר החוץ הלבנוני, עבדאללה בו חביב, הודיע כי המשלחת הלבנונית באו"ם הגישה ב-3 ביולי 2024 תלונה למועצת הביטחון של האו"ם בנוגע לתקיפות הישראליות נגד חקלאים ושטחים חקלאיים באזור הגבול. צוין כי התלונה כללה נתונים רשמיים בנוגע למספר השריפות שפרצו מהשימוש של ישראל בזרחן לבן, וכי היא ציינה כי היקף השטחים שנשרפו בדרום לבנון עומד על 2,100 דונם, בנוסף ל-6,000 דונם של שטחים חקלאיים. לבנון קראה למועצת הביטחון של האו"ם לגנות את ישראל על הפגיעה המכוונת שלה באזרחים ובשטחי לבנון ולהבטיח שהיא לא תחמוק מעונש על מעשיה (סוכנות הידיעות הלבנונית, 12 ביולי 2024).

צבא לבנון

מפקד צבא לבנון, גנרל ג'וזף עון, נועד עם מפקד יוניפי"ל, ארולדו לזארו. הם דנו במצב בלבנון ובאזור ובהתפתחויות בגבול בדרום לבנון (חשבון X של הצבא הלבנוני, 9 ביולי 2024).

מפקד צבא לבנון עם מפקד יוניפי"ל (חשבון X של הצבא הלבנוני, 9 ביולי 2024)

מקורות יודעי דבר העריכו שהפרלמנט יצטרך להאריך את כהונתו של הרמטכ"ל, גנרל ג'וזף עון, מעבר לסיום כהונתו ב-10 בינואר 2025, וזאת על רקע התנגדות שר ההגנה, מוריס סלים, למינויו של חסאן עודה, לרמטכ"ל הבא. לפי המקורות, כחלק מהארכת כהונת הרמטכ"ל, הפרלמנט צפוי להאריך גם את כהונתם של ראשי שאר שירותי הביטחון וייתכן שגם את תקופת ההעסקה של כל עובדי המגזר הציבורי. המקורות הוסיפו כי הצבא עלול להיות במצב רגיש אם עון יפרוש לפני שימונה לו מחליף או לפני שיוסכם על מנגנון שינהל את הצבא בהיעדרות של מפקד קבוע (אלשרק אלאוסט, 13 ביולי 2024).

כלכלת לבנון

מזכ"ל מוסדות התיירות בלבנון, ג'אן בירותי, מסר כי תיירים זרים רבים ביטלו את הגעתם המתוכננת ללבנון לנוכח הנסיבות הנוכחיות. הוא חשף כי מגזר התיירות בלבנון רשם הפסדים של יותר משלושה מיליארד דולר בעשרת החודשים האחרונים (MTV לבנון, 11 ביולי 2024).

יוניפי"ל

◀ "מקורות דיפלומטיים" מסרו כי הושלמה הכנת הטייטה להארכת מנדט יוניפי"ל, שיסתיים ב-30 ביולי 2024, וכי היא תועבר ללשכת מזכ"ל האו"ם. לפי "המקורות", הטייטה דומה לנוסח ההצעה שאושרה בשנה שעברה וכי לא הוגשה שום בקשה ממדינה כלשהי לתיקון הנוסח או להכנסת שינויים בסמכויות יוניפי"ל. עוד נמסר כי הדיון במועצת הביטחון של האו"ם על החלטה 1701 צפוי להתקיים ב-24 ביולי 2024 (אלמדן, 11 ביולי 2024).

◀ ראש ממשלת המעבר בלבנון, נג'יב מיקאטי, נועד עם מפקד יוניפי"ל, ארולדו לזארו, ודן עמו במצב בקו הכחול, בשיתוף הפעולה בין צבא לבנון וכוחות יוניפי"ל ובהחלטה 1701 (אלנשרה, 9 ביולי 2024).

◀ מפקד יוניפי"ל, ארולדו לזארו, נועד עם יו"ר הפרלמנט הלבנוני, נביה ברי, ודן עמו במצב בדרום לבנון (NBN, 9 ביולי 2024).

פגישת מפקד יוניפי"ל עם נביה ברי (NBN, 9 ביולי 2024)

סוריה

סיכול פעיל בכיר בחזבאללה

◀ ב-9 ביולי 2024, הותקף כלי רכב בכביש דמשק-בירות, בקרבת מחסום אלצבורה (Al-Sabourah), כשמונה ק"מ ממערב לדמשק וכעשרה ק"מ מדרום-מזרח לגבול סוריה-לבנון. צוין כי ההרוג הינו החאג' אבו אלפצ'ל קרנבש, שהיה בעבר אחד ממאבטחיו של מזכ"ל חזבאללה, חסן נצראללה (Unews, 9 ביולי 2024). חזבאללה אישר כי בתקיפה נהרג יאסר נמר קרנבש, המכונה "אמין", יליד 1970 מהעיירה זוטר אלשרקיה בדרום לבנון (ערוץ הטלגרם של זרוע ההסברה הקרבית של חזבאללה, 9 ביולי 2024). "מקורות" מסרו כי קרנבש שימש כסגן מפקד יחידת העברת הפעילים ואמצעי הלחימה של חזבאללה מסוריה ללבנון (אלחדת', 9 ביולי 2024). כמו כן, דווח כי התקיפה הייתה ליד מחסום צבאי של הדיוויזיה ה-4 של צבא סוריה באלצבורה וכי קרנבש היה אחראי על העברת אמל"ח שקשור לכטב"מים מסוריה ללבנון. נמסר כי הנהג הסורי נפצע וכי נוסע נוסף נשרף בכלי הרכב הבוער וזהותו אינה ידועה (המרכז הסורי לזכויות אדם, 9 ביולי 2024).

מימין: כלי הרכב שהותקף עולה באש (חשבון X של תנטיים ת'ואר לבנאן, 9 ביולי 2024); במרכז: יאסר קרנבש כמאבטחו של נצראללה (Unews, 9 ביולי 2024); משמאל: יאסר קרנבש (ערוץ הטלגרם של זרוע ההסברה הקרבית של חזבאללה, 9 ביולי 2024)

תקיפות נגד יעדים צבאיים בסוריה

◀ "מקור צבאי סורי" דיווח כי בלילה שבין 8-9 ביולי 2024, שיגרו כלי טיס ישראליים טילים מכיוון הים התיכון לעבר יעד באזור העיר באניאס, בדרום-מערב סוריה ולחופי הים התיכון. כתוצאה מכך, נגרם נזק (משרד ההגנה הסורי, 9 ביולי 2024). ברשתות החברתיות צוין כי יעד התקיפה היה גדוד הגנה אווירית באזור ערב אלמלכ (Arab al-Mulk), כשבעה ק"מ מצפון לעיר באניאס (חשבון X של Alaa Al Diab, 9 ביולי 2024).

זירת התקיפה באזור באניאס (חשבון X של Alaa Al Diab, 9 ביולי 2024)

◀ ב-10 ביולי 2024, תקפו כוחות שריון וארטילריה של צה"ל תשתיות של צבא סוריה ברמת הגולן לאחר שזוהה כי הן חורגות מהסכם הפרדת הכוחות בין ישראל לסוריה משנת 1974 (דובר צה"ל, 10 ביולי 2024). דווח כי התקיפה בוצעה לעבר פלוגת אלדרעיה באזור הדרומי של אלקניטרה, שבו פועלות גם מספר עמדות משותפות של הצבא הסורי וחזבאללה. לא דווח על נפגעים. "מקורות" מסרו כי לאחר מכן, הטיל מטוס ישראלי

עלונים שהזהירו את כוחות צבא סוריה מכניסה לאזור החיץ ואיימו בתקיפה נגד כל הפרה של הסכם הפרדת הכוחות (מרכז המעקב הסורי אחרי זכויות אדם, 10 ביולי 2024).

מימין: זירת התקיפה; משמאל: כרוזים שהושלכו באזור התקיפה (מרכז המעקב הסורי, 10 ביולי 2024)

◀ ב-11 ביולי 2024, בשעות הערב, דווח על נפילת רקטה ששוגרה מסוריה בשטח פתוח בדרום רמת הגולן, ללא נפגעים. בתגובה, תקפו כוחות צה"ל עמדה של צבא סוריה באזור תסיל שבדרום סוריה (דובר צה"ל, 12 ביולי 2024).

◀ בלילה שבין ה-13-14 ביולי 2024, תקפו כוחות צה"ל מפקדה מרכזית ותשתיות צבאיות של צבא סוריה. בנוסף לכך, הותקפו מטרות בשימוש מערך ההגנה האווירית של צבא סוריה. התקיפה בוצעה בתגובה לשיגור שני כטב"מים משטח סוריה שיורטו מצפון לאילת ב-13 ביולי 2024 (דובר צה"ל, 14 ביולי 2024). דווח כי התקיפה כוונה נגד מפקדה צבאית שנהרסה לחלוטין, נגד מבנה מגורים בכפר סוסה שבאזור דמשק שמשמש מיליציות וקבוצות פרו-איראניות ונגד עמדות הגנה אווירית בדרום דמשק ובאזור אלצנמין שבדרעא, וכי יש הרוג ושישה פצועים בקרב החיילים הסורים וחברי מיליציות פרו איראניות (מרכז המעקב הסורי, 14 ביולי 2024). סוכנות הידיעות הסורית דיווחה כי חייל סורי נהרג ושלושה נפצעו בתקיפה באזור כפר סוסה (סוכנות הידיעות סאנ"א, 14 ביולי 2024).

חניון תת-קרקעי שהותקף בכפר סוסה (סאנא, 14 ביולי 2024)

◀ משרד החוץ הסורי גינה את התקיפה באזור דמשק. בהודעה שפרסם המשרד, הוא מחה על המשך השתיקה הבינלאומית כלפי "הזלזול הישראלי בחוקים ובאמנות הבינלאומיים ופשעי העם ברצועת עזה". משרד החוץ

גם הזהיר כי המשך התקיפות הישראליות בסוריה ובאזור עלול להוביל להסלמה מסוכנת ולהשלכות קשות
ובלתי צפויות (סאנ"א, 14 ביולי 2024).